

Tresors i troballes monetàries XXXIII

TROBALLA PROP DE FIGUERES (carolingi)

*MIQUEL DE CRUSAFONT**

Núm.: AN-94.

Lloc: a prop de Figueres, vers l'est.

Composició: 1 òbol carolingi a nom de Lluís.

Dates límit de l'ocultació: segona meitat del segle IX.

Localització: desconeguda.

Data de la troballa: vers 1950.

Circumstàncies de la troballa: en superfície, en camp de conreu.

Descripció:

Òbol carolingi d'argent a nom de Lluís.

a/ +XPISTIANA RELIG

Templet més aviat ample

r/ +ILVDOVVICVS IMP

Creu interior amb punts als espais

Pes: 0,62 g Diàmetre: 15 mm

Ref.: Prou-1005 var.

El tipus de Prou és amb RELIGIO.

* Doctor en Història. President de la SCEN.

Comentaris:

Es tracta d'una peça carolíngia relativament rara. Efectivament, Prou, en relacionar els tipus a nom de Lluís del temple i sense indicació de seca, amb la llegenda XPISTIANA RELIGIO, repertoria 43 diners i només 7 òbols. De tots ells, només un té llegendes regulars com aquest, tot i el lleu escurçament de la darrera paraula de l'anvers. L'abreviació RELIG per RELIGIO és natural per a un òbol, on es disposa de menys espai i no té la mateixa significació que les llegendes alterades o irregulars.

Segons Prou, aquest tipus a nom de Lluís ha de correspondre a Lluís el Pie-tós (814-840) o bé a Lluís II (855-875), ja que ambdós tingueren la titulació imperial que expressa la part final de la llegenda del revers, IMP. Prou suposa que aquest tipus sense nom de seca fou emprat en diferents tallers i creu que es batenen especialment a les zones d'Alemanya i d'Itàlia. D'altra banda, divideix les peces que descriu en dos grups: el primer, amb el temple més alt i afuat, i el segon, amb el temple ample. Tots els òbols que descriu són de temple ample, com ho és també el que descrivim. Atès que la major part dels òbols són, doncs, del segon grup i que la major part d'ells presenta llegendes alterades, més pròpies d'una emissió tardana, la peça hauria de correspondre al temps de Lluís II (855-875), de qui es coneixen diners de Venècia. De tota manera, Prou no té en compte que hi ha un altre Lluís que també tingué aquesta titulació imperial des del 901. Es tracta de Lluís el Cec de Provença (887-928), de qui no fa gaire vàrem publicar un diner d'Arles amb aquesta titulació imperial i es tractava, de fet, de l'única peça d'aquest sobirà que la porta, ja que els altres diners d'Arles fets per ell i fins llavors publicats només duïen la llegenda LVDOVVICUS. De les tres possibilitats, potser el més lògic és situar-se en una cronologia intermèdia, ja que en el grup considerat més antic per Prou no hi ha òbols, i en el grup més tardà, aquests tenen llegendes alterades. Per tant, es podria suposar que la peça correspon, efectivament, a Lluís II (855-875). Això indicaria que la peça entrà a Catalunya en temps de Carles el Calb (840-875) o una mica més enllà i, per tant, es podria precisar la pèrdua com de la segona meitat del s. IX.

La troballa té el seu interès, ja que no abunden pas els afloraments de monedes carolíngies a Catalunya. En el treball de Balaguer del 1999, n'apareixen només 14 en l'espai català, tot i que darrerament se n'han publicat algunes més a aquest mateix apartat d'*Acta Numismàtica*, en la secció "Troballes Monetàries" que publica P. Y. Melmoux a *La Pallofe* i en algun altre article solt, com el que hem mencionat abans sobre el diner d'Arles de Lluís el Cec, que aparegué a la zona de Lleida.

Bibliografia:

PROU, Maurice, *Les monnaies carolingiennes*, París, 1892, reedició Graz, 1969.

CRUSAFONT, M. “Dinero inédito carolingio de Arles, atribuible a Carlos el Ciego”, *Revue Numismatique* 158, París, 2002, p. 271-278.

BALAGUER, A. M., *Història de la moneda dels comtats catalans*, SCEN (IEC), Barcelona, 1999.

TROBALLA ALT EMPORDÀ/GIRONÈS, incusa inèdita

MIQUEL DE CRUSAFONT

Núm.: AN-95.

Lloc: zona de contacte entre l'Alt Empordà i el Gironès.

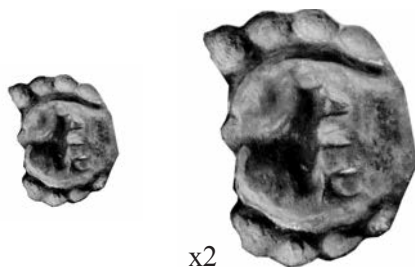
Composició: 1 incusa inèdita.

Dates límit de l'ocultació: incertes, vers segles XIV-XV.

Localització: desconeguda.

Data de la troballa: vers 1965.

Circumstàncies de la troballa: en superfície i en camp de conreu.

Descripció:

Incusa, probablement de llautó.

a/ Sense llegenda marginal. En el camp, un animal passant a la dreta i, a sota, la lletra C. Orla de grossos traços.

Pes: 0,48 g (xic incompleta)

Diàmetre: 17 mm

Inèdita

Comentaris:

Es tracta d'una peça desconeguda i sense llegenda marginal, de manera que el primer problema a resoldre és assajar-ne l'atribució. Tenim per això tres elements:

- 1- El lloc de la troballa.
- 2- La lletra C.
- 3- L'animal representat que caldrà identificar.